

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA BJELOVARA

Bjelovar, veljača 2010.

SADRŽAJ

	stranica
I. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI	2
Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
Financijski izvještaji	3
Programi financirani u 2008.	6
II. REVIZIJA ZA 2008.	7
Ciljevi i područja revizije	7
Metode i postupci revizije	7
Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. I 2005.	7
Nalaz za 2008.	9
III. MIŠLJENJE	13

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

Klasa: 041-01/09-02/13

Urbroj: 613-09-10-6

Bjelovar, 4. veljače 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
TURISTIČKE ZAJEDNICE GRADA BJELOVARA ZA 2008.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Turističke zajednice grada Bjelovara (dalje u tekstu: Turističke zajednice) za 2008.

Revizija je obavljena u razdoblju od 14. prosinca 2009. do 4. veljače 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Turistička zajednica je osnovana na temelju Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Upisana je 14. ožujka 1996. u svojstvu pravne osobe u Upisnik turističkih zajednica Ministarstva turizma pod rednim brojem 212. Sjedište Turističke zajednice je u Bjelovaru, Trg Eugena Kvaternika 4. Prema obavijesti Državnog zavoda za statistiku o razvrstavanju po djelatnostima šifra djelatnosti je 9411 – djelatnost poslovnih organizacija i organizacija poslodavaca, a matični broj je 1184300. Turistička zajednica je osnovana za područje grada Bjelovara (dalje u tekstu: Grad). Prema odredbama Pravilnika o proglašenju i razvrstavanju turističkih mjesta u razrede, grad Bjelovar razvrstan je u D razred, a mjesto Bjelovar u C razred.

Prema odredbi članka 26. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, te odredbi članka 11. Statuta, djelatnost Turističke zajednice je, među ostalim, poticanje, unapređivanje i promicanje izvornih vrijednosti turističkog područja kojem pripada grad i stvaranje uvjeta za njegovo gospodarsko korištenje, te poticanje, koordinacija i organiziranje kulturnih, umjetničkih, gospodarskih, športskih i drugih priredbi koje pridonose obogaćivanju turističke ponude mjesta i grada.

Osnovni izvor sredstava za financiranje djelatnosti Turističke zajednice je turistička članarina u skladu s odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Značajan izvor prihoda su sredstava iz proračuna grada Bjelovara.

Tijela upravljanja Turističke zajednice su skupština, turističko vijeće, nadzorni odbor i predsjednik. Skupština je najviše tijelo upravljanja, ima 21 člana, a čine je članovi i predstavnici članova Turističke zajednice. Broj članova skupštine određen je posebnom odlukom prema visini udjela u prihodima i njihovom značaju za ukupni razvoj turizma u skladu s odredbama članka 11. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju turizma. Turističko vijeće je izvršno tijelo skupštine koje ima devet članova. Nadzorni odbor je nadzorno tijelo skupštine koje ima tri člana. Tijekom 2008. nadzorni odbor održao je jednu sjednicu i podnio pisano izvješće skupštini i turističkom vijeću, u skladu s odredbom članka 33. Statuta.

Turističku zajednicu predstavlja predsjednik, a zastupa direktor Turističkog ureda. Do 12. ožujka 2008. predsjednik Turističke zajednice bio je Milan Mateković, a od 13. ožujka 2008. predsjednik je Stjepan Gula. Predsjednik Turističke zajednice ujedno je i predsjednik turističkog vijeća.

Statut Turističke zajednice donesen je 23. veljače 1996. uz suglasnost Ministarstva turizma. Turistička zajednica ima Pravilnik o unutarnjem radu Turističkog ureda Turističke zajednice i Pravilnik o radu, u skladu s odredbama Statuta. Turistička zajednica nije do vremena obavljanja revizije (prosinac 2009.) uskladila svoje akte i ustrojstvo s odredbama novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08.), što je trebala učiniti do konca listopada 2009.

Tijekom 2008. Turistička zajednica je imala dva zaposlenika (voditelj turističko informativnog centra te zaposlenik na turističkim i knjigovodstveno-računovodstvenim poslovima).

Skupština je 1996. osnovala Turistički ured. Turistički ured obavlja, među ostalim, stručne i administrativne poslove vezane za rad Turističke zajednice. Turistička zajednica je s Turističkom zajednicom Bjelovarsko-bilogorske županije (dalje u tekstu: Turistička zajednica Županije) u veljači 2007. zaključila sporazum o zajedničkom obavljanju poslova putem jednog Turističkog ureda. Sporazumom je, među ostalim, utvrđeno da će Turistička zajednica i Turistička zajednica Županije osigurati sredstva za obavljanje stručnih i administrativnih poslova sukladno obimu poslova koje povjeravaju Turističkom uredu. Za direktora Turističkog ureda 10. travnja 2007. turističko vijeće je imenovalo Antuna Turčića. Direktor Turističkog ureda poslove obavlja volonterski jer je zaposlenik Turističke zajednice Županije.

Knjigovodstvene usluge za Turističku zajednicu obavlja Financijska agencija na temelju ugovora zaključenog u prosincu 2007.

Turistička zajednica obavlja poslovanje u unajmljenim prostorijama površine 35 m² u Ulici Frana Supila 8, Bjelovar.

Financijski izvještaji

Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvu neprofitnih organizacija. Turistička zajednica je sastavila financijske izvještaje za 2008. propisane odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, te Bilješke uz financijske izvještaje. Podaci u financijskim izvještajima koncem 2008. istovjetni su podacima iskazanim u poslovnim knjigama.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema financijskom planu, prihodi su planirani u iznosu 820.500,00 kn. Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima, ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.047.585,00 kn, što je za 227.085,00 kn ili 27,7% više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2008.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2008.

u kn

Redni Broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.					
1.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	680.000,00	706.854,00	103,9	67,5
1.1.	Prihodi od turističke članarine	650.000,00	679.283,00	104,5	64,8
1.2.	Prihodi od boravišne pristojbe	30.000,00	27.571,00	91,9	2,6
2.	Prihodi po posebnim propisima	100.000,00	220.000,00	220,0	21,0
3.	Prihodi od donacija	30.000,00	56.464,00	188,2	5,4
4.	Drugi prihodi	10.500,00	64.267,00	612,1	6,1
	Ukupno prihodi	820.500,00	1.047.585,00	127,7	100,0

Prema Izvještaju o prihodima i rashodima, vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su od turističke članarine u iznosu 679.283,00 kn te od prihoda po posebnim propisima (iz proračuna Grada) u iznosu 220.000,00 kn. Slijede drugi prihodi u iznosu 64.267,00 kn, prihodi od donacija u iznosu 56.464,00 kn i prihodi od boravišne pristojbe u iznosu 27.571,00 kn.

Prihodi od turističke članarine ostvareni su u iznosu 679.283,00 kn na temelju odredbi članka 10. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, prema kojima pravna ili fizička osoba koja ima sjedište ili podružnicu, a koja trajno ili sezonski ostvaruje prihod obavljanjem ugostiteljskih, turističkih ili s turizmom neposredno povezanih djelatnosti, dužna je plaćati članarinu turističkoj zajednici. Visina članarine ovisi o razredu turističkog mjesta, o skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se pravna ili fizička osoba bavi, te o stopi na ukupan prihod utvrđenoj Zakonom. Osnovica za obračun članarine pravnoj i fizičkoj osobi je ukupni prihod ostvaren obavljanjem ugostiteljskih, turističkih i s turizmom neposredno povezanih djelatnosti. Poslove evidencije obračuna i naplate članarine od pravnih i fizičkih osoba na temelju odredbi navedenog Zakona obavlja Porezna uprava. Prema odredbi članka 18. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, prikupljena članarina, nakon odbitka troškova naplate, raspoređuje se na sljedeći način: 65,0% sredstava turističkoj zajednici grada (od čega turistička zajednica koristi 20,0% sredstava za svoje potrebe, a 80,0% za potrebe turističkog mjesta), 10,0% sredstava turističkoj zajednici županije i 25,0% sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici.

Prihodi iz proračuna Grada iskazani su u iznosu 220.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 262.090,00 kn (unutar prihoda po posebnim propisima iskazano je 220.000,00 kn, unutar drugih prihoda iskazano je 42.090,00 kn), što je za 162.000,00 kn više od plana, zbog propusta u planiranju. Od toga su prihodi u iznosu 130.000,00 kn namijenjeni za redovnu djelatnost, a prihodi u iznosu 132.090,00 kn za kulturnu, turističku i sportsku priredbu Terezijana (dalje u tekstu: kulturna manifestacija Terezijana). Prihodi od Grada su utrošeni za primljene namjene (za redovnu djelatnost i za kulturnu manifestaciju Terezijana).

Prihodi od boravišne pristojbe ostvareni su na temelju odredbe članka 1. Zakona o boravišnoj pristojbi prema kojoj građanin koji u turističkom mjestu izvan svog prebivališta koristi uslugu noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska ili turistička djelatnost plaća boravišnu pristojbu. Boravišnu pristojbu plaća i vlasnik kuće ili stana za odmor u turističkom mjestu i sve osobe koje borave u toj kući ili stanu te vlasnik plovila koje se nalazi na vezu u luci nautičkog turizma kada boravi na plovilu te sve osobe koje borave na tom plovilu. Boravišna pristojba plaća se po svakom ostvarenom noćenju, a pod jednakim uvjetima plaćaju je i strani državljani. Visinu boravišne pristojbe, na prijedlog ministra turizma, utvrđuje Vlada Republike Hrvatske u prvoj polovini tekuće godine za sljedeću godinu. Pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge noćenja obvezne su na propisanim obrascima prijaviti i odjaviti boravak turista Turističkoj zajednici. Na području Turističke zajednice usluge noćenja tijekom 2008. pružale su jedna pravna i jedna fizička osoba koje su Turističkoj zajednici dostavljale podatke o broju gostiju. Turistička zajednica sastavila je popis turista za 2008. iz kojeg je vidljiv ukupan broj turista 4 081 koji su ostvarili 9 818 noćenja.

Prihodi od donacija ostvareni su u iznosu 56.464,00 kn, a odnose se na donacije pet pravnih osoba za kulturnu manifestaciju Terezijana. Prihodi su namjenski utrošeni.

Prema financijskom planu, rashodi su planirani u iznosu 820.500,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, ukupni rashodi izvršeni su u iznosu 1.028.778,00 kn, što je za 208.278,00 kn ili 25,4% više od planiranih. Za 2008. ostvaren je višak prihoda u iznosu 18.807,00 kn.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima za 2008.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2008.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	274.491,00	294.718,00	107,4	28,6
2.	Materijalni rashodi	520.009,00	623.437,00	119,9	60,6
2.1.	Naknade troškova radnicima i druge naknade	43.000,00	106.056,00	246,7	10,3
2.2.	Rashodi za usluge	379.509,00	329.162,00	86,7	32,0
2.3.	Rashodi za materijal i energiju	77.500,00	27.373,00	35,3	2,7
2.4.	Drugi materijalni rashodi	20.000,00	160.846,00	804,2	15,6
3.	Rashodi amortizacije	0,00	10.179,00	-	1,0
4.	Financijski rashodi	1.000,00	3.204,00	320,4	0,3
5.	Donacije	0,00	62.600,00	-	6,1
6.	Drugi rashodi	25.000,00	34.640,00	138,6	3,4
Ukupno rashodi		820.500,00	1.028.778,00	125,4	100,0
Višak prihoda			18.807,00	0,0	

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu 329.162,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 294.718,00 kn, druge materijalne rashode u iznosu 160.846,00 kn, te naknade troškova zaposlenima i druge naknade u iznosu 106.056,00 kn. Drugi materijalni rashodi izvršeni su iznad plana za 140.846,00 kn, od čega se najveći dio odnosi na rashode za kulturnu manifestaciju Terezijana. Vrijednosno najznačajnije naknade troškova radnicima odnose se na naknade troškova uporabe privatnog automobila u službene svrhe izvršene u iznosu 96.412,00 kn. Turistička zajednica davala je donacije udrugama na temelju zahtjeva i odluka zakonskog predstavnika, što nije planirano financijskim planom.

Višak prihoda tekuće godine iznosi 18.807,00 kn, što s prenesenim viškom prihoda iz prethodnih godina u iznosu 222.045,00 kn ukupno iznosi 240.852,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na kulturnu manifestaciju Terezijana koja je održana u Bjelovaru. Iz dokumentacije je vidljivo da su za navedenu manifestaciju rashodi izvršeni u iznosu 245.253,00 kn ili 23,8% ukupnih rashoda (usluge ozvučenja, rasvjete i najma pozornice 119.560,00 kn, usluge osiguranja 42.090,00 kn, grafičke usluge 37.905,00 kn, usluge reprezentacije 16.115,00 kn, intelektualne usluge 10.287,00 kn, usluge uređenja prostora 8.796,00 kn, usluge prijevoza 6.000,00 kn te putne troškove u službene svrhe 4.500,00 kn). Za organiziranje navedene manifestacije Turistička zajednica primila je sredstva od Grada u iznosu 132.090,00 te od pet drugih pravnih osoba u iznosu 56.464,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2008., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 328.026,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2008.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	13.053,00	7.773,00	0,60
2.	Financijska imovina	304.179,00	320.253,00	1,06
2.1.	Novčana sredstva	59.400,00	75.264,00	1,27
2.2.	Potraživanja	244.779,00	244.989,00	1,00
	Ukupno imovina	317.232,00	328.026,00	1,04
3.	Obveze	95.186,00	87.174,00	0,92
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	95.186,00	87.174,00	0,92
4.	Vlastiti izvori	222.046,00	240.852,00	1,09
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	317.232,00	328.026,00	1,04

Podaci o imovini, obvezama i vlastitim izvorima početkom 2008. u tablici su iskazani prema poslovnim knjigama jer navedeni podaci nisu iskazani u Bilanci.

Imovina je koncem 2008. iskazana u iznosu 328.026,00 kn. Odnosi se na nefinancijsku imovinu (oprema) u iznosu 7.773,00 kn i financijsku imovinu u iznosu 320.253,00 kn koja se odnosi na potraživanja u iznosu 244.989,00 kn i novčana sredstva u iznosu 75.264,00 kn. Najveći dio potraživanja odnosi se na potraživanja za turističku članarinu u iznosu 244.779,00 kn.

Obveze su koncem 2008. iskazane u iznosu 87.174,00 kn i u cijelosti se odnose na kratkoročne obveze. Odnose se na obveze za zaposlene (za prosinac 2008.) u iznosu 23.875,00 kn i obveze prema dobavljačima u iznosu 63.299,00 kn. Vlastiti izvori su koncem 2008. iskazani u iznosu 240.852,00 kn, a odnose se na višak prihoda.

Programi financirani u 2008.

Prema izvještaju o radu Turističke zajednice za 2008., Turistička zajednica je organizirala kulturnu manifestaciju Terezijana (koja je održana u Bjelovaru od 13. do 15. lipnja 2008.), bila je suorganizator Božićnog gala koncerta i dočeka Nove godine, sudjelovala je na proljetnom i jesenskom međunarodnom Bjelovarskom sajmu poljoprivrede, gospodarstva i obrtništva, na dva Kon-tur sajma kontinentalnog turizma u Bjelovaru, sajmu lova, ribolova, prirode i turizma u Varaždinu, manifestaciji Mare croaticum, u akcijama Hrvatske turističke zajednice Volim Hrvatsku i Zeleni cvijet, te na turističkoj burzi Put 2008., pristupila je snimanju i izradi biciklističkih ruta na području Grada, a pomogla je Turističkoj zajednici Bjelovarsko-bilogorske županije u snimanju i označavanju biciklističkih ruta na području županije.

II. REVIZIJA ZA 2008.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda, rashoda i plana,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje neprofitne organizacije.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Turističke zajednice. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cjelini. Provjerena je računska točnost nekih obračuna plaća i naknada za zaposlene, izlaznih računa, ulaznih računa te drugih knjigovodstvenih isprava. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom i zaposlenikom na turističkim i knjigovodstveno-računovodstvenim poslovima te osobom zaposlenom u pravnoj osobi koja obavlja knjigovodstvene poslove za Turističku zajednicu i pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima (namjensko trošenje prihoda od boravišne pristojbe).

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Turističke zajednice za 2004. i 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Turističkoj zajednici je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Revizijom za 2004. i 2005. dani su sljedeći nalozi i preporuke:

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti Državni ured za reviziju naložio je ustrojiti pomoćne knjige, obaviti popis imovine i obveza, evidentirati prihode i rashode te sastaviti financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Državni ured za reviziju je naložio je sastavljati program rada Turističke zajednice i izvještaj o izvršenju programa rada s financijskim pokazateljima u skladu s odredbama Zakona o Turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma te odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Naložio je ustrojiti popis turista, donijeti godišnji program korištenja sredstava boravišne pristojbe te sredstva boravišne pristojbe utrošiti prema odredbama Zakona o boravišnoj pristojbi. Također, naložio je obračun i isplatu naknada troškova zaposlenicima u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak i odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Državni ured za reviziju je predložio zatražiti od Porezne uprave podatke o potraživanjima za turističku članarinu te u dogovoru s Poreznom upravom primijeniti mjere naplate turističke članarine u cilju učinkovitog prikupljanja prihoda.

Revizijom za 2008. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, a koje su u postupku izvršenja.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- Ustrojene su pomoćne knjige, obavljen je popis imovine i obveza te su evidentirani prihodi i rashodi u skladu s propisima.
- Sredstva boravišne pristojbe utrošena su za propisane namjene, a popis turista ustrojen je na propisan način.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Sastavljanje financijskih izvještaja prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.
- Donošenje programa rada i financijskog plana te sastavljanje izvještaja o izvršenju programa rada s financijskim pokazateljima prema zakonskim propisima.
- Obračunavanje i isplaćivanje naknada troškova zaposlenicima prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak i odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.
- Traženje od Porezne uprave podataka o potraživanjima za turističku članarinu za 2008. te u dogovoru s Poreznom upravom primjenjivanje mjera naplate turističke članarine.

Turistička zajednica je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2008.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: unutarnje ustrojstvo i djelokrug rada, planiranje, financijski izvještaji, vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora – bilanca stanja (nefinancijska imovina, financijska imovina, novčana sredstva, potraživanja, obveze), računovodstveno poslovanje (vođenje poslovnih knjiga, knjigovodstvena dokumentacija, primjena računskog plana u evidentiranju prihoda i rashoda), prihodi, rashodi i nabava nefinancijske imovine.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo u dijelu usklađivanja statuta s propisima, planiranje vezano uz donošenje programa rada i financijskog plana, financijske izvještaje u dijelu sastavljanja i predaje nadležnim institucijama, prihode koji se odnose na turističku članarinu i boravišnu pristojbu, te rashode u dijelu naknade uporabe privatnog automobila u službene svrhe i troškovi telefona.

1. Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

- 1.1. Statut Turističke zajednice donesen je 23. veljače 1996. Turistička zajednica nije do vremena obavljanja revizije (prosinac 2009.) uskladila svoje akte i ustrojstvo s odredbama novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. Prema odredbi članka 80. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, postojeće turističke zajednice općina ili gradova, mjesta i turističke zajednice područja dužne su uskladiti svoje akte i ustrojstvo s odredbama ovoga Zakona u roku od deset mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. U tijeku su aktivnosti oko izrade novog statuta.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje provođenje aktivnosti oko usklađenja akata i ustrojstva prema odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

- 1.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u obrazloženju navela da statut nije usklađen sa zakonskim odredbama u zadanim rokovima jer je kasnilo donošenje provedbenih akata, a od nadležnog ministarstva još nisu primili zatraženu suglasnost na statut. Navodi da su prijedlogom statuta predložili osnivanje manjeg broja turističkih zajednica koje se mogu organizirati tako da se osigura efikasno poslovanje i racionalno korištenje raspoloživih sredstava, što podrazumijeva funkcioniranje Ureda s direktorom profesionalcem.*

2. Planiranje i financijski izvještaji

- 2.1. Program rada i financijski plan za 2008. podnijelo je turističko vijeće na usvajanje skupštini Turističke zajednice u ožujku 2008., što je trebalo učiniti do kraja studenoga 2007. Program rada ne sadrže plan potrebnih financijskih sredstava za ostvarenje pojedinačno utvrđenih planiranih zadataka. Prema odredbi članka 55. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, prijedlog programa rada i prijedlog financijskog plana za sljedeću poslovnu godinu, podnosi turističko vijeće skupštini turističke zajednice, do kraja mjeseca studenoga tekuće godine.

Također, odredbom članka 56. navedenog Zakona propisano je, među ostalim, da godišnji program rada i godišnji financijski plan obvezno sadrže pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna sredstva za njihovo izvršenje.

Programom rada i financijskim planom za 2008. planirani su prihodi i rashodi u iznosu 820.500,00 kn. Financijskim planom prihodi i rashodi nisu planirani prema računima iz računskog plana što otežava usporedbu planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje godišnjeg programa rada i financijskog plana do konca tekuće godine za sljedeću godinu u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Predlaže se planirati prihode i rashode prema računima iz računskog plana.

- Financijski izvještaji

Turistička zajednica je sastavila financijske izvještaje za 2008. propisane odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Bilješke uz financijske izvještaje za 2008. ne sadrže razradu i dopunu podatka koji su prikazani u Bilanci i u Izvještaju o prihodima i rashodima. U Bilanci nisu iskazani podaci o imovini, obvezama i vlastitim izvorima početkom 2008. Financijski izvještaji nisu dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku (do konca veljače 2009.), već su dostavljeni u prosincu 2009. (tijekom obavljanja revizije). Odredbom članka 12. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da su bilješke uz financijske izvještaje potanja razrada i dopuna podatka iz bilance i računa prihoda i rashoda. Također, prema odredbi članka 70. Uredbe, financijski izvještaji predaju se u elektronskom i papirnatom obliku, među ostalim, Državnom uredu za reviziju.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje i predaju financijskih izvještaja nadležnim institucijama u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

2.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u obrazloženju navela da su plan za 2008. donijeli uglavnom prema uputama sa seminara o planiranju i izvješćivanju u sustavu turističkih zajednica, a ubuduće će prihode i rashode planirati, te pratiti izvršenje plana, prema računima iz računskog plana, te financijske izvještaje dostavljati Državnom uredu za reviziju propisanom roku.*

3. Prihodi

3.1. Ukupni prihodi za 2008. planirani su u iznosu su 820.500,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.047.585,00 kn, što je za 227.085,00 kn ili 27,7% više od plana. Vrijednosno najznačajniji prihodi odnose se na prihode od turističke članarine koji su ostvareni u iznosu 679.283,00 kn te na prihode po posebnim propisima (iz proračuna Grada) u iznosu 220.000,00 kn što čini 85,8% ukupno ostvarenih prihoda. Slijede drugi prihodi u iznosu 64.267,00 kn, prihodi od donacija u iznosu 56.464,00 kn i prihodi od boravišne pristojbe u iznosu 27.571,00 kn.

- Prihodi od turističke članarine

Prihodi od turističke članarine ostvareni su u iznosu 679.283,00 kn na temelju odredbi članka 10. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Od toga je za potrebe turističkog mjesta trebalo utrošiti 543.427,00 kn (80,0% prihoda od turističke članarine koja pripada Turističkoj zajednici). U izvještaju o izvršenju programa rada za 2008. nisu navedeni financijski pokazatelji i nije vidljiv iznos sredstava utrošen po projektima, stoga nije vidljivo jesu li sredstva od turističke članarine utrošena u skladu sa zakonskim propisima. Prema odredbi članka 18. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, prikupljena članarina, nakon odbitka troškova naplate, raspoređuje se na sljedeći način: 65,0% sredstava turističkoj zajednici grada (od čega turistička zajednica koristi 20,0% sredstava za svoje potrebe, a 80,0% za potrebe turističkog mjesta), 10,0% sredstava turističkoj zajednici županije i 25,0% sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici. Poslove evidencije obračuna i naplate turističke članarine od pravnih i fizičkih osoba na temelju odredbi navedenog Zakona obavlja Porezna uprava koja je u veljači 2008. dostavila podatke o visini potraživanja koncem 2006. (244.779,00 kn) po obveznicima, te o naplati prihoda tijekom 2006. Nakon toga, do vremena obavljanja revizije (konac 2009.) Porezna uprava nije dostavila podatke o potraživanjima, te naplati prihoda (podaci su zatraženi u ožujku 2009.). Stoga Turistička zajednica nema podatke o stvarnim potraživanjima koncem 2008. i poduzetim mjerama naplate za turističku članarinu.

Državni ured za reviziju nalaže u izvještaju o izvršenju programa rada navesti financijske pokazatelje te iznos sredstava utrošen po projektima (planiranim zadacima), kako bi bilo vidljivo za koje namjene su sredstva utrošena, odnosno jesu li sredstva turističke članarine utrošena za propisane namjene. Nalaže se zatražiti od Porezne uprave podatke o potraživanjima za turističku članarinu radi evidentiranja u poslovnim knjigama, te u dogovoru s Poreznom upravom primijeniti mjere naplate u cilju učinkovitog prikupljanja prihoda.

- Prihodi od boravišne pristojbe

Prihodi od boravišne pristojbe ostvareni su u iznosu 27.571,00 kn na temelju odredbe članka 1. Zakona o boravišnoj pristojbi. Na području Turističke zajednice usluge noćenja tijekom 2008. pružale su jedna pravna i jedna fizička osoba koje su Turističkoj zajednici dostavljale podatke o broju gostiju. Turistička zajednica sastavila je popis turista za 2008. iz kojeg je vidljiv ukupan broj turista 4 081 koji su ostvarili 9 818 noćenja. Turistička zajednica nije donijela godišnji program korištenja sredstava boravišne pristojbe. Odredbom članka 9. Zakona o boravišnoj pristojbi propisano je, među ostalim, da turistička zajednica prihvaća i provodi godišnji program korištenja sredstava uz pribavljeno mišljenje gradskog poglavarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje godišnjeg programa korištenja sredstava boravišne pristojbe u skladu s odredbama Zakona o boravišnoj pristojbi.

- 3.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u obrazloženju navela da je zatražila od Porezne uprave ažurno izvršenje poslova i dostavu podataka o evidenciji, obračunu i naplati turističke članarine od pravnih i fizičkih osoba - obveznika, te da su u stalnoj vezi s odgovornim i stručnim osobama Porezne uprave i Državnog inspektorata, a očekuju da će profesionalizacijom direktora Ureda kontakte i poslove podići na višu kvalitativnu razinu.*

4. Rashodi

- 4.1. Rashodi za 2008. planirani su u iznosu 820.500,00 kn, a izvršeni su u iznosu 1.028.778,00 kn, što je za 208.278,00 kn ili 25,4% više od plana. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu 329.162,00 kn i rashode za zaposlene u iznosu 294.718,00 kn, što čini 60,6% ukupno izvršenih rashoda. Slijede drugi materijalni rashodi u iznosu 160.846,00 kn ili 15,6%, te naknade troškova radnicima i druge naknade u iznosu 106.056,00 kn ili 10,3%. Preostali rashodi iznose 137.996,00 kn i imaju udjel 13,5%.

Rashodi za naknade troškova uporabe privatnog automobila u službene svrhe izvršeni su u iznosu 96.412,00 kn. Navedene naknade te dnevnice za službeni put u iznosu 6.715,00 kn isplaćene su u većini slučajeva prije putovanja odnosno prije ispostavljanja putnih naloga i prije obračuna troškova puta, što nije evidentirano kao akontacija za službeni put. Putni nalozi u većini slučajeva nemaju potrebne elemente (vrijeme trajanja putovanja, vrijeme polaska na put, vrijeme povratka s puta, izvješće s puta), te nisu potpisani od strane ovlaštene osobe.

Dio navedene naknade u iznosu 73.502,00 kn isplaćen je zaposlenicima Turističke zajednice, od čega se na jednog zaposlenika (voditelj turističko-informativnog centra) odnosi 63.983,00 kn, što prosječno mjesečno iznosi 5.332,00 kn. Preostale naknade u iznosu 22.910,00 kn isplaćene su osobama koje nisu zaposlenici Turističke zajednice, a bez dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo jesu li i koje su poslove obavljale za Turističku zajednicu. Prema odredbi članka 14. Pravilnika o porezu na dohodak, rashodi za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži, među ostalim, nadnevak izdavanja, svrhu putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, vrijeme povratka s puta, te izvješće s puta. Prema odredbi članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, među ostalim, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Rashodi za usluge telefona i Interneta izvršeni su u iznosu 31.802,00 kn, odnosno 2.550,00 kn prosječno mjesečno. Turistička zajednica ima četiri fiksne linije te četiri mobilna telefona. Turistička zajednica nije donijela odluku o korištenju mobilnih telefona kojom bi se utvrdilo tko ima pravo na korištenje te iznos do kojeg se priznaju troškovi.

Državni ured za reviziju nalaže isplatu naknada troškova uporabe privatnog automobila u službene svrhe u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak i odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Državni ured za reviziju predlaže donošenje odluke o uvjetima korištenja službenih mobilnih telefona radi racionalnijeg trošenja sredstava.

- 4.2. *Turistička zajednica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Turističke zajednice za 2008. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Turistička zajednica nije do vremena obavljanja revizije (prosinac 2009.) uskladila svoje akte i ustrojstvo s odredbama novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, što je trebala učiniti do konca listopada 2009. (točka 1. Nalaza).
  - Program rada i financijski plan za 2008. podnijelo je turističko vijeće na usvajanje skupštini Turističke zajednice u ožujku 2008. umjesto do kraja studenoga 2007. Program rada ne sadrže plan potrebnih financijskih sredstava za ostvarenje pojedinačno utvrđenih planiranih zadataka. Financijskim planom prihodi i rashodi nisu planirani prema računima iz računskog plana što otežava usporedbu planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda.
Turistička zajednica je sastavila financijske izvještaje za 2008. propisane odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Bilješke uz financijske izvještaje za 2008. ne sadrže razradu i dopunu podatka koji su prikazani u Bilanci te u Izvještaju o prihodima i rashodima. U Bilanci nisu iskazani podaci o imovini, obvezama i vlastitim izvorima početkom 2008. Financijski izvještaji nisu dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku (do konca veljače 2009.), već su dostavljeni u prosincu 2009. tijekom obavljanja revizije (točka 2. Nalaza).
  - Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 1.047.585,00 kn. Na prihode od turističke članarine odnosi se 679.283,00 kn i čine 64,8% ukupno ostvarenih prihoda. Od toga je prema zakonskim popisima Turistička zajednica trebala za potrebe turističkog mjesta utrošiti 543.427,00 kn. U izvještaju o izvršenju programa rada za 2008. nisu navedeni financijski pokazatelji i nije vidljiv iznos sredstava utrošen po projektima, stoga nije vidljivo jesu li sredstva od turističke članarine utrošena u skladu sa zakonskim propisima. Poslove evidencije obračuna i naplate turističke članarine od pravnih i fizičkih osoba na temelju odredbi navedenog Zakona obavlja Porezna uprava koja je u veljači 2008. dostavila podatke o visini potraživanja koncem 2006. (244.779,00 kn) po obveznicima, te o naplati prihoda tijekom 2006. Nakon toga, do vremena obavljanja revizije (konac 2009.) Porezna uprava nije dostavila podatke o potraživanjima, te naplati prihoda. Stoga Turistička zajednica nema podatke o stvarnim potraživanjima koncem 2008. i poduzetim mjerama naplate za turističku članarinu (podaci su zatraženi u ožujku 2009.).
Prihodi od boravišne pristojbe ostvareni su u iznosu 27.571,00 kn, a Turistička zajednica nije donijela program korištenja sredstava boravišne pristojbe (točka 3. Nalaza).

- Rashodi su izvršeni u iznosu 1.028.778,00 kn. Na rashode za naknade troškova uporabe privatnog automobila u službene svrhe odnosi se 96.412,00 kn. Naknade te dnevnice za službeni put u iznosu 6.715,00 kn isplaćene su u većini slučajeva prije putovanja odnosno prije ispostavljanja putnih naloga i prije obračuna troškova puta, što nije evidentirano kao akontacija za službeni put. Putni nalozi u većini slučajeva nemaju potrebne elemente (vrijeme trajanja putovanja, vrijeme polaska na put, vrijeme povratka s puta, izvješće s puta), te nisu potpisani od strane ovlaštene osobe. Dio navedenih naknada u iznosu 22.910,00 kn isplaćen je osobama koje nisu zaposlenici Turističke zajednice, a bez dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo jesu li i koje su poslove obavljale za Turističku zajednicu.

Rashodi za usluge telefona i Interneta izvršeni su u iznosu 31.802,00 kn, odnosno 2.550,00 kn prosječno mjesečno. Turistička zajednica ima četiri fiksne linije i četiri mobilna telefona. Turistička zajednica nije donijela odluku o korištenju mobilnih telefona kojom bi se utvrdilo tko ima pravo na korištenje te iznos do kojeg se priznaju troškovi (točka 4. Nalaza).

3. Turistička zajednica je osnovana na temelju Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, za područje grada Bjelovara. Djelatnost Turističke zajednice je, među ostalim, poticanje, unapređivanje i promicanje izvornih vrijednosti turističkog područja kojem pripada grad i stvaranje uvjeta za njegovo gospodarsko korištenje, te poticanje, koordinacija i organiziranje kulturnih, umjetničkih, gospodarskih, športskih i drugih priredbi koje pridonose obogaćivanju turističke ponude mjesta i grada. Turistička zajednica do obavljanja revizije (prosinac 2009.) statut i druge opće akte te ustrojstvo nije uskladila prema odredbama novog Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Turistička zajednica je donijela program rada za 2008. u kojem su navedeni ciljevi i planirane aktivnosti, a ne sadrži plan potrebnih financijskih sredstava za ostvarenje pojedinačno utvrđenih planiranih zadataka. U izvještaju o izvršenju programa rada nisu navedeni financijski pokazatelji i nije vidljiv iznos sredstava utrošen po projektima te nije vidljivo jesu li prihodi utrošeni u skladu sa zakonskim propisima. Turistička zajednica nije financijske izvještaje dostavila Državnom uredu za reviziju u propisanom roku. Bilješke uz financijske izvještaje nemaju propisane elemente, a u Bilanci nisu iskazani podaci o imovini, obvezama i vlastitim izvorima početkom 2008. Prihodi za 2008. ostvareni su u iznosu 1.047.585,00 kn, rashodi su izvršeni u iznosu 1.028.778,00 kn, te višak prihoda u iznosu 18.807,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi odnose se na prihode od turističke članarine koji su ostvareni u iznosu 679.283,00 kn ili 64,8% te od Grada u iznosu 262.090,00 kn ili 25,0% ukupno ostvarenih prihoda. Potraživanja su koncem godine iskazana u iznosu 244.989,00 kn. Od toga se najveći dio u iznosu 244.779,00 kn ili 99,9% odnosi na potraživanja za turističku članarinu koja su evidentirana prema podacima Porezne uprave iz veljače 2008., a odnose se na potraživanja koncem 2006. Obveze iznose 87.174,00 kn i podmirene su do vremena obavljanja revizije (prosinac 2009.). Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu 329.162,00 kn i rashode za zaposlene u iznosu 294.718,00 kn, što čini 60,6% ukupno izvršenih rashoda. Tijekom 2008. Turistička zajednica je imala dva zaposlenika. Plaće su redovito isplaćivane. Rashodi za naknade troškova uporabe privatnog automobila u službene svrhe u iznosu 96.412,00 kn i dnevnice za službeni put u iznosu 6.715,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama na temelju uredne dokumentacije.

Rashodi za usluge telefona (mobilne telefone i fiksne linije) izvršeni su u iznosu 31.802,00 kn, a Turistička zajednica nije donijela odluku o korištenju mobilnih telefona kojom bi se utvrdilo tko ima pravo na korištenje te iznos do kojeg se priznaju troškovi. Turistička zajednica je obavila popis imovine i obveza koncem 2008. Turistička zajednica u 2008. nije bila obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Robe i usluge nabavljene su izravnim ugovaranjem u vrijednosti 522.280,00 kn (pojedinačne vrijednosti do 70.000,00 kn). Revizijom za 2008. utvrđeno je da Turistička zajednica nije postupila prema danim nalogima iz revizije za 2004. i 2005. u dijelu koji se odnosi na sastavljanje financijskih izvještaja, donošenje programa rada i financijskog plana, obračunavanje i isplaćivanje naknada troškova zaposlenicima te utvrđivanje potraživanja za turističku članarinu.